

El Funcionari va començar a sospitar el dia en què va desaparèixer la seva gossa. Tota la tarda va seure a la mateixa cadira, a dues parades de casa, i va esperar la seva cosina Magda gairebé trenta minuts. En arribar, la va trobar gran i va voler fer-li dos petons; però només la va abraçar. Desprenia maquillatge i crema hidratant. Ella va seguir una estranya coreografia: remenava la xocolata desfeta amb la cullera i la girava a l'aire en un moviment fugaç, per tot seguit portar-la als llavis, besar-la i tornar-la a deixar sobre el plat immaculat. En una de les repeticions li va quedar sobre la comissura superior una petita piga de cacau i el Funcionari no va ser capaç de mirar a un altre lloc la resta de conversa. Fins i tot hores més tard, quan va arribar a casa i no va trobar la gossa, seguia mirant la piga.

Van parlar de família que ja havia mort i no havien vetllat i d'altra que sí que havien vetllat però haguessin preferit no fer-ho. Van recordar els estius a la casa de Begur. També ells, com molts altres nens, s'havien banyat despullats a la bassa que hi havia al pati de l'àvia; però el Funcionari, que no es considerava un home fred o pragmàtic però sí hermètic, no es va atrevir a confessar-li la claredat amb què recordava el dia en què, en començar a treure's la roba per entrar a l'aigua, ella no havia descobert el tors nu com de costum, sinó que de sota la camisa havia aparegut la tela ratllada de vermell de la part de dalt d'un biquini. Els dos recordaven que, durant un temps adolescent, s'ho havien despullat tot, tot el que s'havien volgut despullar; però que un cert dia van notar que potser feien quelcom que s'acostava a alguna cosa, sensació que cap dels dos mai va verbalitzar, que ben bé no havia de ser res, però també podia ser-ho i que finalment ni ell ni ella, bé per por o per mandra o per un instint de salvació, no havien volgut seguir temptant la possibilitat que allò fos. Així, les trobades van minvar, es van convertir en coincidències, en trucades llargues i en missatges entregats en boca d'un altre, i finalment, quan ja el temps havia esborrat allò que un dia havien sospitat, van prendre forma de retrobada.

Aquella tarda, el Funcionari va saber que la Magda s'havia casat i, amb dues rèpliques més, que s'havia divorciat. No va preguntar-li per què, li era igual; no havia estat convidat a la boda i allò tampoc importava. Però en un instant, dins l'interval de cullerades i pigues, va passar un núvol de llet pels ulls de la Magda i va quedar aturada amb la mirada perduda sobre el bigoti del Funcionari uns quants minuts, o unes quantes hores, fins que finalment en un sospir furtiu va lamentar, havent donat mil voltes vorejant la qüestió, que algunes nits, quan tornava a casa i s'havia d'enfrontar a la mandra de fer el sopar, i sobretot d'escollir el què sopar, sentia una profunda soledat, tan fonda que no era capaç d'omplir amb cap altra cosa. Per un moment ell, que era un home hermètic i fins aleshores no li havia dit massa bé res, va voler correspondre-

la. Dir-li que també s'hi sentia de sol a vegades, i que de fet durant una època creia haver estat el més desgraciat dels solitaris. Però no va voler, no va poder o no va saber expressar amb la mateixa claredat que havia sonat al seu cervell allò i simplement li va explicar que feia uns mesos, en un rampell, havia adoptat una gossa bruna sense raça, molt moguda per no ser un cadell, i que d'alguna forma, encara que habités un lloc comú, se sentia acompanyat i, fins i tot, va atrevir-se a dir com qui s'enfronta a l'abisme, "Se l'estimava".

Contrària a tot, la seva cosina es va arronsar. Va somriure burleta, abaixant el cap i apartant la tassa, i no va contestar res més. Callats, van seguir. Potser ell va fer un comentari sobre el temps o potser va ser sobre les vacances, però de seguida la Magda va aixecar-se i va anar a pagar a la barra, disculpant-se, adduint una cita planejada des de feia mesos. Es van fer dos petons, prometent trobar-se aviat. Per descomptat, no van concretar ni dia ni hora.

Va ser just en tocar les 7 que el Funcionari va obrir la porta de casa. Ningú no el va venir a rebre. Tampoc quan va cridar el seu nom. Al principi no es va espantar. L'animal hauria pogut sortir per alguna finestra, baixar per l'escala d'incendis. Va disposar-se a rentar els plats bruts del dinar i va caure aleshores en la seva germana. Li havia donat unes claus del pis uns mesos enrere perquè tingués cura de la gossa mentre ell visitava el ministeri a Madrid. Tampoc seria el primer cop que es presentava sense avisar i també era força habitual que actués de forma impulsiva emportant-se la gossa a passejar. Però la Joana no havia passat, no era ni tan sols a la ciutat. No va poder entendre on es trobava, el telèfon de l'aeroport des d'on li va trucar se sentia sorprenentment malament.

Després, va sortir unes hores pel carrer. Va buscar-la pels parcs del voltant i vora els restaurants. Van venir un comissari i un parell d'agents. No van trobar res, no hi havia cap indicatiu de robatori o fuga.

Quan el Funcionari els va tancar la porta no va ser capaç de plorar. Tampoc els dies posteriors. Sí que va pensar, però, i ja ho havia pensat en començar a fregar els plats, que, si no recordava malament, el telèfon de la Magda el tenia apuntat en un paper al fons del calaixet de l'entrada.

La seva cosina era una d'aquelles persones que deixen les persianes tancades tot el dia. El menjador estava ordenat, però a la cuina s'intuïa una pica plena de plats bruts i tasses a mig vessar on la Magda no el va deixar entrar. En contrast, ella el va rebre ben vestida, arreglada, gairebé com si estigués esperant algú i el seu cosí s'hagués presentat d'imprevist.

El va sorprendre, sense que tingués aquesta sorpresa cap sentit, que no li oferís una tassa de xocolata. "A casa", va dir, només hi tenia "cafè i alcohol", així que el Funcionari li va demanar un got de porto i ella també se'n va servir un, i, en fer-ho, aquest cop li va caure una gota roja sobre el dit petit.

Van xerrar una llarga estona sobre la situació política del país i de tan animada com estava la seva cosina van anar a poc a poc drenant el líquid de l'ampolla. Va ser aleshores, tots dos mig ebris, quan ella es va passar la mà per la boca.

Llavors va parlar d'Ell. Va dir que eren feliços i va voler matisar que es tractava d'una d'aquelles felicitats Intermitents, és clar; però que, passat el temps, després del casament, els confirmava que havien fet el correcte i que, efectivament, passarien la resta de vida junts. El Funcionari va fer un esforç per imaginar-la en un dels marcs que decoraven el seu moble bar. Els veia a tots dos al costat d'una cascada, somrients, acompanyats d'un gos blanc. No era capaç de veure un nen en aquella fotografia. El Funcionari va tenir ganes de plorar.

—Ha desaparegut la gossa, Magda —aturant un somriure que començava—. Va ser just després de trobar-me amb tu; quan vaig arribar a casa ja no hi era... És com si s'hagués evaporat.

—Em sap greu.

Ella es va aixecar, va prendre els dos gotos amb la mà i va entrar a la cuina deixant la porta oberta de bat a bat. El Funcionari va entendre allò com una invitació a marxar i no es va fer insistir. Va agafar l'abric i el so de les seves sabates es va allunyar pel passadís.

Va tornar a casa a peu i no va intentar anar de pressa, va parar-se a riure amb l'efecte que feien els fanals sobre la closca d'un cargol aixafat a la vorera i, quan l'aire ja li havia fet pujar l'alcohol, va notar que com més caminava més es trobava entre llençols i va tenir un moment de lucidesa. Una idea que sens dubte hores abans d'haver begut l'hagués fet riure, que fins i tot ara el feia somriure, però que de forma inexplicable, com una d'aquelles coses que comencen a l'entranya, tenia per certesa com l'única explicació seriosa, va manifestar-se:

—Jo, al meu cactus, me l'estimo molt.

Va volar, ofegat, ofegat fins a casa. Va aconseguir obrir la porta i córrer, o caminar ràpid entre trontolls fins a empomar el mànec de la finestra, on el cactus havia de ser, on l'havia deixat el mateix dia en què li van regalar al mercat. I el mànec va cedir, sense oposar resistència. On havia de ser el cactus només quedava una rodona fosca, d'aigua bruta i terra i restes de merda de colom. Un dolor agut a les cervicals.

Allò havia de ser un deliri del porto o, si realment el cactus que havia de ser allà no hi era, bé podia ser l'explicació que resolgués alhora el misteri de la gossa. Potser ella havia estat capaç d'obrir la finestra i, en saltar cap a baix, un cop de vent hauria fet caure la planta al mateix temps que tancava la porta. Però a baix no hi havia cap rastre d'un cactus o una torreta sobre l'asfalt. Tampoc no havia vist res els dies anteriors que pogués haver format part del cos d'un gos. Fer una altra prova era imprescindible. Va seure com va poder a la cadira i va recolzar el cap contra les mans, esforçant-se per pensar que realment no s'estava tornant boig. Al cap d'una estona, havent reunit el valor suficient, després d'una exhalació:

–M'estimo molt la tassa vermella.

Dins l'armari, efectivament, la tassa havia desaparegut. Una pressió es va estendre ràpidament sobre el seu pit. Li costava respirar. Va haver d'esperar mitja hora més per tornar a agafar forces. Aquest cop va voler comprovar si l'enunciat afectava d'alguna manera el resultat. “M'estimo les sabates.” La seva boca no havia acabat d'articular quan va notar el terra fred sobre els seus peus.

Aviat, el que havia estat horror fou excitació. Calia trucar a la Magda, donar-li explicacions; potser disculpar el seu comportament aquella nit.

Després dels seus dits prement les tecles, van sonar els "bips" reglamentaris i finalment el contestador. Va pensar que segurament l'havia deixat un pel enboirada, que hauria intentat recollir alguna cosa, però amb el malestar hauria marxat directa a dormir. Va parlar després del senyal:

–Ei, sóc jo... Ha passat una cosa, és..., és una cosa que no sé explicar. Si us plau, vine demà a les cinc a casa per veure-ho amb els teus ulls. Jo..., perdona, perdona pel que t'he fet aquesta nit. No he estat honest, volia disculpar-me. Magda, jo..., ja ho saps... Jo t'estimo molt, Magda.

El telèfon va sonar buit quan va penjar i els llençols xiuxiuejaven quan s'hi va introduir despullat, just abans de caure en un somni profund. No va ser fins l'endemà, a les cinc i vint-i-tres de la tarda, en el moment en què començava a vessar el líquid de la cafetera sobre l'aigüera convençut que la Magda s'havia extralimitat en la seva indignació, que va comprendre realment el que havia succeït.

El pis d'ella el van trobar intacte: els plats bruts dins l'aigüera, les persianes baixades i les finestres i la porta tancades des de dins. A través del telèfon, li va semblar sentir com un dels agents comentava amb admiració que el matalàs pareixia haver conservat la forma d'una dona arraulida.